

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 06. februar 2024.godine

RTS- Počela da radi najsavremenija sala u Evropi za kateterizaciju, prvi pacijent sedmogodišnjak

RTS- Dr Milićević: Famosni papir o bezbednosti vakcinacije stvara tenzije, neophodno je uspostaviti poverenje

BLIC- RESPIRATORNE INFEKCIJE KOSE DECU! Čak 30 hospitalizovano u bolnici u Novom Pazaru, više od pola su uzrasta DO 4 GODINE: Svi se javljaju sa ova tri simptoma

BLIC- Prevencija je najjače oružje protiv raka i može da vam spase život: Koliko u Srbiji obraćamo pažnju na značaj redovnih pregleda i šta svako treba da uradi za svoje zdravlje

N1- Niška kardiohirurgija pod nadzorom, dr Milić poručuje: „Pustite nas da radimo svoj posao“

N1- Pekarske plate veće od doktorskih: Za koje poslove fale radnici u Srbiji i kolike su zarade

RTV- Grujičić: Za zdravstvo 12 miliona od EU

RTV- Perić i Todić: Srbija podiže svest o problemima osoba sa retkim bolestima

DNEVNIK- ANTIVAKSERI SE OKOMILI NA LEKARE! Traže neverovatne GARANCIJE ZA VAKCINACIJU deteta, a mogu uslediti OŠTRE KAZNE

Počela da radi najsavremenija sala u Evropi za kateterizaciju, prvi pacijent sedmogodišnjak

U Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta počela je da radi najsavremenija sala za kateterizaciju u Evropi. U njoj će se raditi interventne kardiološke procedure i zbrinjavati najteži pacijenti sa srčanim manama. Prof. dr. Vladislav Vukomanović, zamenik direktora Instituta kaže da je prvi pacijent jedan sedmogodišnjak, a da će posle njega intervenciju imati i šestomesečna beba. U novoj sali očekuju tokom godine 150 interevencija.

Najteže bolesti ne zaobilaze ni najmlađe, i neretko, deca se rađaju sa srčanim problemima, ili od nekih kardiovaskularnih bolesti obolevaju tokom detinjstva.

Sala za kateterizaciju je ne samo najsavremenija za Srbiju i region nego i za Evropu.

"Ne znam, koliko, stotina intervencija je u mojim rukama, trema postoji", kaže Vladislav Vukomanović, dečji kardiolog.

Navodi da prvu intervenciju u novoj sali danas ima sedmogodišnji dečak, a zatim i šestomesečna beba. I sutra je na programu dvoje dece.

Posebno ističe da je prednost ove sale što ona može da leči, a to znači, ne samo dijagnostika, nego u najvećem broju lečenje dece sa urođenim srčanim manama. Reč je o kompleksnim interventnim kardiološkim procedura koje je moguće obaviti u ovakvoj kateterizacijskoj sali.

Podseća da je pre 40 godina ovde instalirana prva kateterizaciona sala, urađena prva intervencija, sa profesorima Vladislavom Nedeljković, Rudolfom Papićem.

"Pa evo, sve do sada, jedna ovakve impozantna sala koja će omogućiti intervenciju kod najkomplikovanijih bolesnika sa urođenim srčanim manama. To su sve uigrani profesionalci, zna se ko šta radi. Nekada je neophodno reagovati veoma brzo, nekada se dese neke kritične situacije sa poremećajem srčanog ritma, sa nekim produženim

krvarenjima. Tu su naši anesteziolozi koji drže dete u kontrolisanim uslovima. Tu su rendgen tehničari, naše medicinske sestre koje znaju svoj posao", ističe načelnik kardiološke i pedijatrijske klinike.

Najveća bezbednost za decu

Naglašava da na taj način ostvaruju najveću moguću bezbednost za decu kojima se rade ovakve složene kardiološke procedure.

Ukazuje i da je sve manji broj dece kojima je neophodna intervencionalna kardiološka procedura a da se tehnike intervencione kardiološke kateterizacije usavršavaju i rastu.

"Znači, ovo pruža bolji komfor za decu, brži oporavak, manji stres u svakom slučaju", precizirao je dečji kardiolog.

Vukomanović procenjuje da će u novoj sali ove godine biti obavljeno oko 150 procedura, od kojih će najviše biti intervencionalnih kardioloških, dok će neke biti i dijagnostičke.

Dr Milićević: Famosni papir o bezbednosti vakcinacije stvara tenzije, neophodno je uspostaviti poverenje

Pedijatar Saša Milićević kaže za RTS, povodom navoda da pojedini roditelji traže da im pre vakcinacije lekar potpiše da dete neće imati posledice, da taj "famosni papir" stvara tenzije. Pedijatri potpisuju ono što propišu lekarska udruženja i Ministarstvo zdravlja, napominje Milićević, koji smatra da se mora uspostaviti poverenje.

Ovih dana se u medijima pojavila vest da pojedini roditelji od pedijatra traže da im pre vakcinacije potpiše kako njihovo dete neće imati posledice od vakcine koju prima.

Pedijatar Saša Milićević je u Beogradskoj hronici rekao da lično nije imao takva iskustva, ali da je čuo od kolega iz Doma zdravlja da taj "famosni papir" stvara neku vrstu tenzije između roditelja pacijenata i pedijatara.

Objašnjava da pedijatri potpisuju ono što propišu lekarska udruženja i Ministarstvo zdravlja.

Upitan da li se radi o nepoverenju u vakcinu, sistem, lekare, struku, ocenjuje da je reč "vakcina" dosta iskompromitovana.

"Još za vreme kovida, mnogi ljudi su izgubili poverenje. Ja razumem, na internetu možete danas da pročitate mnogo različitih informacija i roditelji se prosto zbune. Oni sami kažu, vidite ovde piše, ovo piše, pa međusobno razmenjuju ta iskustva i potpuno shvatam tu neku njihovu konfuziju, i prosto strah", kaže Milićević.

Savet o velikom kašlju koji se daje majkama u nekim zapadnoevropskim zemljama

U poslednje vreme mnogo se govori o velikom kašlju i o malim boginjama, za koje se mislilo da su bolesti koje su ostale iza nas.

Milićević kaže da je sigurno jedan od razloga i poremećen kalendar vakcinacija, ali napominje da se, inače, te bolesti javljaju u nekom ritmu.

"Veliki kašalj se javlja, recimo, svakih četiri do šest godina. I, nažalost, nije iskorenjen. Mnogi su mislili da je magareći kašalj arhaična bolest. Ona se stalno javlja. Mi stalno imamo određen broj pacijenata. Ove godine imamo udar. Zato je epidemija na teritoriji grada Beograda. I, jednostavno, sad je ta bordetela (bakterija uzročnik velikog kašlja) prosto uzela maha. I, sigurno, da je jedan od razloga i taj poremećen kalendar vakcinacija", navodi Milićević.

Kod odraslih, ističe, veliki kašalj retko ima komplikacije, a do smrti dolazi jako retko.

Problemi su kod dece do navršene prve godine života, ističe Milićević.

"Prva dva meseca, dok beba još ne može da primi vakcinu, nažalost vrlo često bude onaj period kad se dete inficira. Zato se, recimo, u nekim zapadnoevropskim zemljama, savetuje majkama da u trudnoći prime vakcinu protiv pertusisa, da bi ta beba nasledila antitela, da bi zaštitili taj period, ta dva meseca, dok ne dođe taj prvi prelaz gde će beba primiti vakcinu protiv velikog kašlja", objašnjava pedijatar.

Kalendar vakcinacije je, napominje, skoro isti kao i ranije, samo je nešto malo dodato.

"Vakcina protiv pneumokoka je dodata, ali kalendar je i dalje isti. On je jako sličan onom kalendaru kojim smo primili vi i ja. Nema neke velike razlike", ističe Milićević.

Svaka vakcina, kaže, može da ima za posledicu lokalnu temperaturu, bol u ruci, malaksalost, nekad čak i simptome.

"Međutim, ljudi se plaše ustvari udaljenih posledica vakcine, pre svega MMR-a. Tu se vrše razna ispitivanja. Ja te ljude potpuno razumem. S druge strane, razumem i kolege. Zašto bi potpisivali nešto što nije propisalo naše Ministarstvo zdravlja i što nije propisala naša Lekarska komora, ne znam, možda to postoji negde na Zapadu. Ali, ako to budu oni odredili i ako to bude neka obaveza, sigurno će ljudi to potpisivati", kaže Milićević.

Ipak, smatra da ni to ne pruža nikakvu garanciju, već se mora uspostaviti poljuljano poverenje.

"Vakcina može da ima štetne efekte kao i svaki lek"

Što se tiče štetnih efekata, Milićević kaže da vakcina može da ih ima kao i svaki lek. "To su nuspojave i to se relativno često događa", kaže Milićević i objašnjava da je to onaj momenat kad organizam stvara antitela.

"Te vakcine se i sastoje u većini slučajeva od umrtvljenih tipova virusa ili delova virusa ili čitavog virusa, zavisno da li je vakcina celularna ili ne, i naš organizam reaguje, mi ga izazivamo da stvori antitela", objašnjava Milićević.

Kada je reč o sastavu vakcina, Milićević kaže da se vakcine usavršavaju svakih nekoliko godine i da su današnje vakcine bolje.

"Deca se manje vakcinišu, taj ritam se malo poremetio"

Pedijatar potvrđuje da se u poslednje vreme deca manje vakcinišu i da se taj ritam malo poremetio.

"Izgubili smo malo taj kolektivni imunitet. Još za vreme kovida, roditelji su se plašili da vode dete, da se ne bi zarazilo u domu zdravlja", kaže Milićević.

Ko vodi računa o kalendaru vakcinacije

Pri upisu u školu, navodi Milićević, traže se potvrde o primljenim vakcinama, i u većini vrtića, ali u nekim vrtićima ne.

Računa o tome bi trebalo da vode roditelji, ali najviše domovi zdravlja, koji zato i postoje, zaključuje pedijatar.

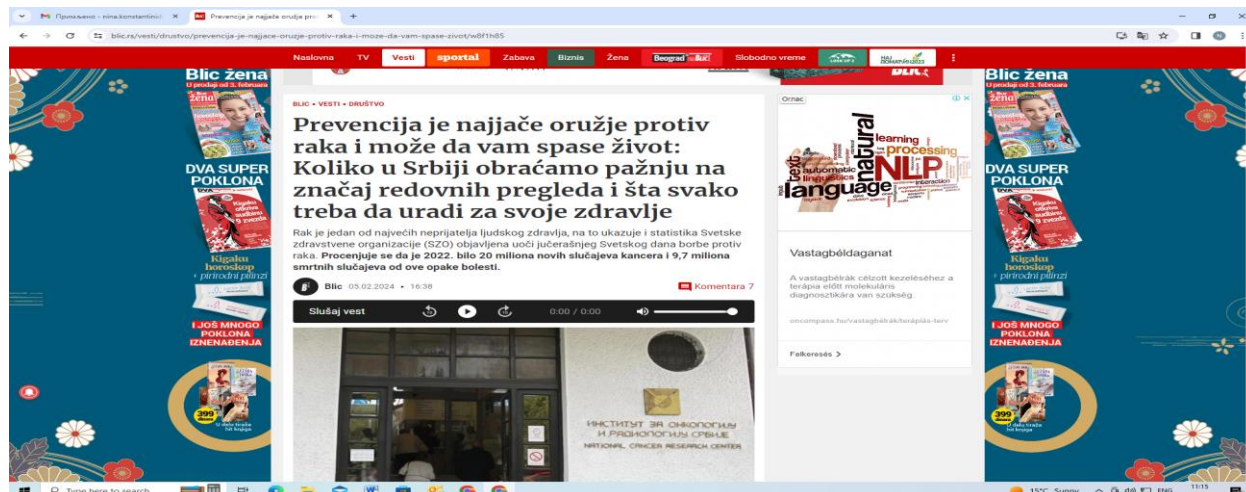

RESPIRATORNE INFEKCIJE KOSE DECU! Čak 30 hospitalizovano u bolnici u Novom Pazaru, više od pola su uzrasta DO 4 GODINE: Svi se javljaju sa ova tri simptoma

Respiratorne infekcije prethodnih dana haraju je Novim Pazarem, a u bolnici u ovom gradu povećan je broj hospitalizovanih pacijenata naročito dece.

- Trenutno je na lečenju usled respiratornih infekcija u novopazarskoj bolnici 30 dece, među kojima je njih 18 uzrasta do četiri godine. Prisutne su upale pluća, bronholitis, sa simptomima poput visoke temperature, dijareje i povraćanje, potvrđeno je za RINU u ovoj zdravstvenoj ustanovi.

Kada su u pitanju respiratorne infekcije, naročito kod dece svakodnevno raste i broj pregleda. Kako bi se spečilo dalje širenje infekcija, potrebno je obolele osobe makimalno izolovati i redovno provetravati prostorije.

Prevenција je najjače oružje protiv raka i može da vam spase život: Koliko u Srbiji obraćamo pažnju na značaj redovnih pregleda i šta svako treba da uradi za svoje zdravlje

Rak je jedan od najvećih neprijatelja ljudskog zdravlja, na to ukazuje i statistika Svetske zdravstvene organizacije (SZO) objavljena uoči jučerašnjeg Svetskog dana borbe protiv raka. Procenjuje se da je 2022. bilo 20 miliona novih slučajeva kancera i 9,7 miliona smrtnih slučajeva od ove opake bolesti.

Oko 53.5 miliona ljudi živelo je pet godina nakon dijagnoze. Jedan od pet muškaraca i jedna od šest žena oboli od raka, a jedan od devet obolelih muškaraca i svaka 12. žena koja se bori sa kancerom, izgubi bitku. Prevencija ostaje ključna mera koja u ogromnoj meri može da doprinese izlečenju.

Obraća li se dovoljno pažnje na to ili se važnost preventivnog delovanja zanemaruje bez obzira na njegovu efikasnost?

SZO saopštila je da će broj novih slučajeva raka na globalnom nivou dostići 35 miliona do 2050. što je 77 odsto više od brojke u 2022. godini. Nove procene zasnovane su na istraživanju koje je sprovedla Međunarodna agencija za istraživanje raka (IARC) povezujući porast brojki sa određenim faktorima.

Duvan, alkohol i gojaznost su ključni faktori za povećanje učestalosti obolevanja od raka, a zagađenje vazduha i dalje je ključni pokretač ekoloških faktora rizika, pokazali su rezultati istraživanja.

Vodeće vrste raka u svetu: Kancer pluća i rak dojke

Prema poslednjim podacima Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut", od svih uzroka smrti u Srbiji, svaki sedmi je od malignih bolesti.

Na osnovu podataka Registra za rak Republike Srbije, u 2020. godini, od malignih tumora obolelo je 41.419 osoba, dok je 20.767 osoba umrlo od raka. Zbog toga se u našoj zemlji pridaje velika pažnja obezbeđivanju najsavremenijih lekova za maligna oboljenja, ali i prevenciji.

Nova analiza na svetskom nivou ustanovila je da 10 vrsta raka čine oko dve trećine novih slučajeva i smrtnih slučajeva u 2022. godini.

Prema tim podacima, rak pluća je najčešće dijagnostikovana vrsta kancera na planeti (12, 4 odsto novih slučajeva i 18,7 procenata smrtnih slučajeva), sledi rak dojke kod žena sa 11,6 odsto slučajeva i sedam procenata kobnih ishoda.

Ostali glavni uzroci smrti, prema istraživanju, jesu rak creva, jetre i želuca. Iako se može u potpunosti sprečiti, rak grlića materice je osmi najčešći rak na svetu i deveti najveći uzrok smrti.

Pevencija je najefikasniji način borbe

Najefikasniji način borbe protiv malignih bolesti jeste primarna prevencija koja podrazumeva sprečavanje nastanka kancera uklanjanjem štetnih delovanja ili uvođenjem pozitivnog ponašanja. Međutim, ne znaju se svi uzročnici kancera, a nekada nismo u mogućnosti da ih izbegnemo. Tada stupa na scenu sekundarna prevencija, odnosno rano otkrivanje bolesti. Uspešnost lečenja zavisi od proširenosti bolesti u momentu kada se dijagnoza postavi.

Mere primarne prevencije podrazumevaju promenu životnog stila. Na prvom mestu je pušenje koje je povezano sa mnogim vrstama raka, uključujući rak pluća, usta, grla, pankreasa, bešike, grlića materice i bubrega.

Čak i pasivno pušenje, odnosno izloženost duvanskom dimu može da poveća rizik od raka pluća. I duvan za žvakanje povezan je sa rakom usta, grla i pankreasa.

Gojaznost, koja je definisana kao indeks telesne mase (BMI) veći od 30 kg/m², povećava rizik od nastanka raka jednjaka, debelog creva, materice, dojke i bubrega.

Nezdrave navike u ishrani povećavaju rizik od više vrsta kancera - raka debelog creva, jednjaka, dojke, materice i bubrega. Uticaj ishrane ogleda se u izboru vrste hrane, kvalitetu pripremanja namirnica i ukupnom kalorijskom unosu.

Savet je da se konzumira dosta voća i povrća i integralnih žitarica, da se izbegava visokokalorična hrana, ograniči unos rafiniranih šećera i masti životinjskog podrekla. Alkohol treba piti umereno ili ga u potpunosti izbaciti iz upotrebe jer povećava rizik od raznih vrsta raka, uključujući rak dojke, debelog creva, pluća, bubrega i jetre. Veće količine, znače i veći rizik.

Preporuka je i da se ograniči konzumacija prerađenog mesa. Česta upotreba ove vrste hrane može da poveća rizik od određenih vrsta raka, pokazao je izveštaj Međunarodne agencije za istraživanje raka, agencije Svetske zdravstvene organizacije za borbu protiv raka.

Ljudi koje se pridržavaju mediteranske ishrane, koja uključuje ekstra devičansko maslinovo ulje i mešane orašaste plodove, mogu da budu manje izloženi riziku od raka dojke.

Zdrava težina može da umani rizik od nekih vrsta raka (rak dojke, prostate, pluća, debelog creva i bubrega). Fizička aktivnost je takođe veoma važna - osim što pomaže u kontroli težine, sama po sebi može da deluje protiv raka dojke i raka debelog creva.

Dugogodišnje izlaganje UV zracima (sunce, solarijum) dovodi se u vezu sa pojavom karcinoma. Prekomerno izlaganje UV zracima, posebno detinjstvu, jača rizik od melanoma.

Zaštita od određenih virusnih infekcija može da pomogne zaštititi od raka. Razgovarajte sa lekarom o vakcinisanju. Imajte na umu da hepatitis B može da poveća rizik od razvoja raka jetre.

Odrasle osobe koje imaju polne odnose sa više od jednog partnera, osobe koje imaju jednog partnera koji ima polne odnose sa drugima i osobe sa polno prenosivim infekcijama, izložene su riziku od ove bolesti.

Humani papiloma virus (HPV) jeste polno prenosiv virus koji može da uzrokuje rak grlića materice i drugih genitalnih karcinoma.

Neobazrivo seksualno ponašanje donosi veće šanse za dobijanje polno prenosive infekcije, poput HIV-a ili HPV-a. HPV se najčešće povezuje sa rakom grlića materice, ali i sa rizikom od raka anusa, penisa, grla, vulve i vagine.

Koliko često odlazimo na skrining

Odziv za primanje HPV vakcine u Srbiji, kod devojčica od devet do 19 godina, kao i kod dečaka jer štiti i od raka genitalne regije, nije zadovoljavajući. Za godinu i po vakcinisano je 30.000 devojčica i dečaka, a njih u toj starosnoj populaciji ima više od 600 hiljada.

Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje fakturisano je za 2022. godinu 13.418 usluga skrininga na rano otkrivanje raka dojke, a za prvih devet meseci ove godine 15.507 usluga. Iz toga se može zaključiti da će ove godine broj obavljenih skrininga biti veći nego prošle.

Broj skrininga na rak dojke je dosta manji u poređenju sa brojem fakturisanih usluga skrininga na rano otkrivanje raka grlića materice kojih je 2022. bilo 105.000, a za period januar-septembar 2023. godine taj broj je iznosio 95.323.

Redovni samopregledi i skriningi - poput onih za rak kože, debelog creva, grlića materice i dojke, mogu da povećaju šanse za rano otkrivanje raka, odnosno za izlečenje. Koliko je bitna sekundarna prevencija, pokazaće primeri o dva veoma česta oblika maligniteta.

Mamografija smanjuje smrtnost od raka dojke

Pokazalo se da mamografija smanjuje smrtnost od raka dojke kod žena starosti od 40 do 74 godine, naročito onih od 50 do 69 godina.

Sa pregledima dojke treba početi oko 30. godine. Osim kliničkog pregleda treba obaviti i ultrazvučnu kontrolu jer se time, zbog građe dojki, dolazi do više informacija, a nakon 40. godine treba odlaziti na mamografiju na dve godine.

Nekoliko skrining testova, uključujući kolonoskopiju, sigmoidoskopiju i testove stolice (visokoosetljivi testovi krvi u stolici i DNK testovi stolice) smanjuju rizik od umiranja usled raka debelog creva.

Pored ranog otkrivanja kancera, kolonoskopija i sigmoidoskopija mogu da spreče razvoj bolesti jer testovi mogu da otkriju abnormalne izrasline debelog creva (polipe), koji se mogu ukloniti pre nego što prerastu u malignu formu. U našoj zemlji sprovodi se Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog creva koji uključuje muškarce i žene od 50 do 74 godine.

Skrining testovi ključni su i u borbi protiv raka grlića materice. Potrebno je nekoliko godina da bi promene izazvane virusnom infekcijom, koja dugo traje, prerasle u kancer. Redovnim pregledima te promene otkrivaju se na vreme, pre pojave raka, pa samim tim lako i da se otklone. Zato je u našoj zemlji započet organizovani skrining program za rano otkrivanje raka grlića materice, koji je besplatan za sve žene starosti od 25 do 64 godine.

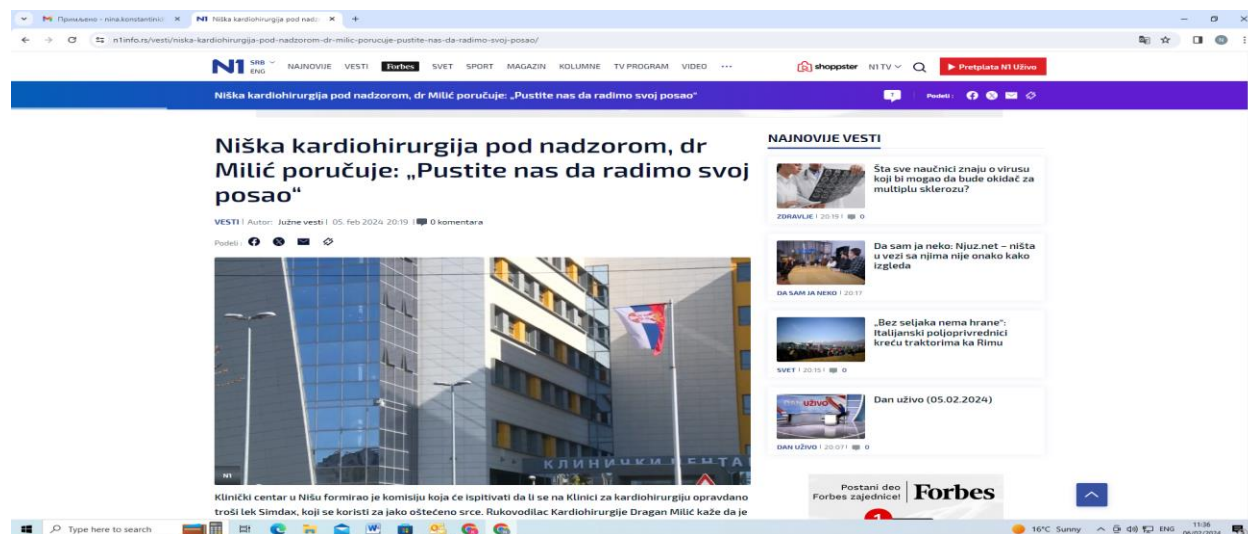
Kao rešenje ka što većoj brizi o zdravlju predlažu se i preventivni pregledi vikendom koje su već organizovani u prethodnoj godini i sa kojima se nastavlja i u 2024.

Stižu novi inovativni lekovi

U prethodnih šest godina listi lekova dodato je 96 novih inovativnih lekova od kojih je najviše, skoro polovina, namenjeno lečenju različitih malignih oboljenja: metastatski melanom, karcinom dojke, rak pluća, kolorektalni karcinom, rak jajnika, prostate, bubrega, jetre, štitne zlezde. U te lekove spadaju i sredstva iz grupe ciljane terapije i imunoterapije.

Poređenja radi, od 2007. do 2015. godine, na listu lekova stavljen je svega 21 inovativni lek za lečenje nemalighnih i malignih bolesti.

Za bolnice i domove zdravlja širom Srbije nabavlja se nova dijagnostička oprema, a u okviru te akcije biće nabavljeno i 18 mamografa što će pružiti šansu ženama da mogu da redovno idu na skrininge i da ne čekaju na pregled, što na kraju treba da dovede do manjeg broja obolelih od kancera.

Niška kardiohirurgija pod nadzorom, dr Milić poručuje: „Pustite nas da radimo svoj posao“

Klinički centar u Nišu formirao je komisiju koja će ispitivati da li se na Klinici za kardiohirurgiju opravdano troši lek Simdax, koji se koristi za jako oštećeno srce. Rukovodilac Kardiohirurgije Dragan Milić kaže da je to maltretiranje anesteziologa, da količinu leka koja će se potrošiti ne diktiraju lekari, već broj pacijenata i poručuje: “Pustite nas da radimo svoj posao”.

Iako su iz Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje novembra prošle godine analizirali dokumentaciju i utvrdili da je ona u skladu sa uputstvima, iz uprave Univerzitetskog kliničkog centra odlučili su da formiraju Komisiju za unutrašnji stručni nadzor, koja će proveriti opravdanost trošenja leka, pišu Južne vesti.

Zato su anesteziolozi sa Kardiohirurgije stigli pozivi na sastanak radi sastavljanja izveštaja. Sastanak je trebalo da bude održan 17. januara, ali je otkazan, kako kaže Milić, zbog toga što su neki anesteziolozi bili na odmoru. Na čelu komisije je rukovodilac Klinike za anesteziju Radmilo Janković.

Anesteziolog sa Klinike za kardiohirurgiju Mlađan Golubović jedan je od onih koji su pozvani na sastanak. On kaže da se sporna potrošnja odnosi na prošlu godinu, kada su se na Kardiohirurgiji radile operacije i vikendima.

„Mi ne radimo ništa sami, već po ugledu na svetske klinike i na naše kolege koje već koriste te lekove, po strogo propisanim indikacijama. Lek se koristi za pacijente koji imaju jako oštećeno srce. Mi na Klinici analiziramo pacijente koji su na programu i donosimo zajedničku odluku šta im treba dati. 10 anesteziologa zajednički donosi odluku da li neko treba da primi taj lek“, objašnjava Golubović.

Rukovodilac Kardiohirurgije dr Dragan Milić ističe da je prekomerne potrošnje bilo jer se na Kardiohirurgiji prekomerno i radilo i da se nada da anesteziolozi neće otići van zemlje zbog mobinga.

„Uprava mora da shvati da UKC Niš nije ničija prćija (ni lična, ni partijska) i da u nedostatku argumenata ne pribegavaju nasilju. Pogrešan je to i loš put. Daljinski upravljač koji je u nekom kabinetu, verovatno u Beogradu, ne deluje na nas. Ne mogu nas upaliti ili ugasi, pojačati ili smanjiti, ne vredi – nismo na istoj frekvenciji“, navodi dr Milić.

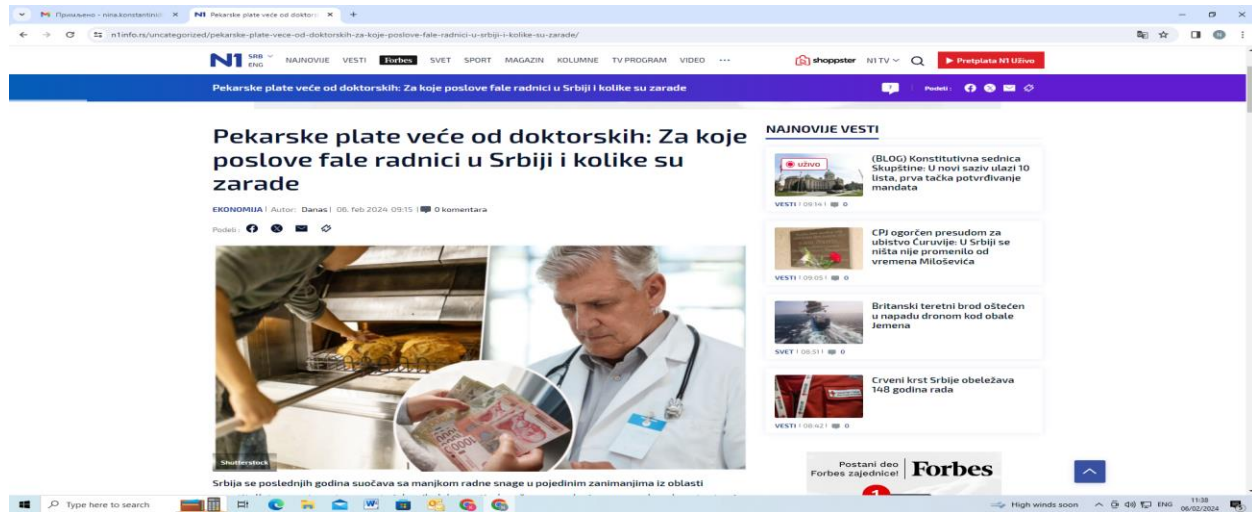
Dodaje da ne zna čemu pozivi, da su oni apsurdni, da lekari ne diktiraju potrošnju leka, već broj pacijenata i je reč o ozbiljnom leku koji se ne daje bilo kome.

„Mi kada radimo ne trošimo brašno i zejtin, jer ne pravimo kiflice i burek, već operišemo ljude. Koliko će ljudi nama doći – mi to ne biramo. Ne možemo da glumimo bogove i da odredimo kome možemo da damo lek i šansu da preživi, a kome ne, zato što je neko odredio da može da se potroši toliko i toliko“, ističe dr Milić.

Kaže i da su kardioanesteziolozi „vrh anestezije“ i da lekari drugih specijalnosti „ne bi trebalo da im određuju struku“.

„Bilo bi jako ružno da odemo mi i određujemo ginekolozima šta treba da rade ili interventnim kardiolozima koji će stent da stave. Mi se na tako nešto nikada ne bismo usudili, nismo kvalifikovani za to. Svaka specijalnost nosi svoju odgovornost“, poručuje dr Milić.

Novinarke Južnih vesti poslale su pitanja i samom Univerzitetskom kliničkom centru, ali i Jankoviću, kao predsedniku komisije, ali odgovor nisu dobile do objavljivanja teksta.

Pekarske plate veće od doktorskih: Za koje poslove fale radnici u Srbiji i kolike su zarade

Srbija se poslednjih godina suočava sa manjkom radne snage u pojedinim zanimanjima iz oblasti ugostiteljstva, nastave, transporta i drugih delatnosti, zbog čega su oglasi za ove poslove konstantno i u velikom broju aktuelni.

Kako za Danas kažu iz Nacionalne službe za zapošljavanje, tokom cele 2023. godine u našoj zemlji poslodavci su iskazali veći broj potreba za zapošljavanjem programera, mašinskih radnika, elektrotehničara, građevinskih radnika, medicinara i ekonomista.

Kada su u pitanju poslovi za koje je potreban visoki nivo kvalifikacija, najveća potražnja bila je za diplomiranim ekonomistima, pravnicima, inženjerima iz oblasti IT, inženjerima elektrotehnike, mašinskim inženjerima, lekarima sa odgovarajućim specijalizacijama, farmaceutima, stručnjacima za finansije, računovođama.

Srednji nivo kvalifikacija bio je najtraženiji za obavljanje poslova prodavca, šivača, vozača, kurira, magacionera, konobara, kuvara, medicinske sestre, gerontodomačice, zavarivača, tesara i bravara.

Osvrćući se na profile nižih kvalifikacija, iz NSZ kažu da je primetan trend tražnje u oblasti uslužnih delatnosti, proizvodnje, ugostiteljstva, saobraćaja, trgovine i građevinarstva.

Najplaćeniji poslovi su i dalje u IT industriji i najčešće plate u ovoj oblasti kreću se između 230.000 i 350.000 dinara, a u zavisnosti od radnog iskustva i pozicije, neretko značajno prelaze pomenute iznose.

Kao kadar koji zahteva diplomu visokog obrazovanja, računovođe mesečno u Srbiji mogu zaraditi između 130.000 i 175.000, dok su lekari osetno manje plaćeni i njihove zarade se kreću do 147.000 dinara.

Ako pogledamo oglase za poslove koji zahtevaju srednji nivo kvalifikacija, plate trgovaca kreću se oko 60.000 dinara, pomoćnog kuvara između 70.000 i 100.000, a recimo montažera alu i pvc stolarije i do 150.000 dinara.

Od zanimanja koja iziskuju nizak nivo kvalifikacija, trenutno je najviše aktuelih oglasa za konobare i šankere, i u ovoj delatnosti neto plata iznosi 57.000 i više, a dnevica oko 2.500 dinara. Takođe, dosta poslodavaca traži kasire i prodavce, čija bi fiksna plata bila između 60.000 i 70.000 dinara.

Sa druge strane, istraživanje Infostuda ukazuje na to da je deficit i dalje najviše uočljiv među zanatskim i niže kvalifikovanim zanimanjima, te da je poslodavcima najteže da nađu radnike za pozicije mesara, mehaničara, frizera, pekara, metalostrugara, stolara i vodoinstalatera.

Kako pojašnjavaju, do toga dolazi zbog nezainteresovanosti đaka da upišu stručne škole koje bi ih usmerile na pomenuta zanimanja, bez obzira na to što bi mogli biti plaćeniji nego da rade poslove koji zahtevaju fakultetsko obrazovanje.

U prilog tome ide činjenica da automehaničar može imati platu i do 180.000, varilac do 200.000, burek majstor i preko 200.000, a profesionalni vozač do 300.000 dinara.

Nasuprot tome, diplomirani ekonomisti neretko zarađuju između 70.000 i 150.000, a lekari specijalisti do 147.000 dinara.

To potvrđuje i predstavnik Unije pekara Srbije Zoran Pralica, koji upozorava da postoji nekoliko razloga zbog kojih u našoj zemlji fali ljudi za ovaj kadar.

„Plate pekara se kreću od 80.000 do 180.000 dinara. Imamo problema sa malim brojem radnika, posebno kada je letnja sezona, jer dosta njih ode u Crnu Goru ili Hrvatsku, zato što su tamo bolje plaćeni. Velike poteškoće stvara i činjenica da se mali broj dece upisuje u stručne škole pekarstva. Pojedine škole već počinju polako da gase odeljenja za te delatnosti, ili spajaju pekare i mesare da sastave razred. Dosta škola i nema potrebnu prateću opremu ne kojoj bi učenici mogli da vežbaju, a mi smo kao udruženje skoro sponzorovali i donirali opremu školama, da bi imali na čemu da uče“, priča Pralica.

Plate pekara i do 200.000 dinara

Naš sagovornik pojašnjava da na visinu plate utiče kvalitet majstora, ali i grupa pekarskih proizvoda koje pravi.

Zato su, kako kaže, najskuplje plaćeni burek majstori, jer je to težak posao koji se mora raditi ručno, i iziskuje dosta pažnje i truda da ne bi došlo do greške, pa neki radnici ostvaruju i više od 200.000 dinara mesečne zarade.

On dodaje da je Unija pekara razmatrala opciju osnivanja pekarske akademije, u kojoj bi stariji majstori obučavali i praktično pripremali nove ljude za ovaj posao.

„To je još uvek na nivou ideje, ne znamo kako bi plaćali starije majstore da drže obuke i predavanja. Opcija bi možda bila i da se mogu upisati đaci po završetku osnovne škole, odnosno osobe sa osnovnim obrazovanjem“, nagoveštava Danasov sagovornik.

Ako prelistamo sajt Infostuda, primetićemo i da stoji otvoren veliki broj oglasa za posao u Sloveniji, gde je predviđena plata za radnika u proizvodnji preko 130.000, električara oko 140.000, za projektanta i preko 200.000 dinara.

S tim u vezi, treba podsetiti da bi uskoro trebao da stupi na snagu Protokol za slobodan pristup tržištu rada između Albanije, Severne Makedonije i Srbije, što domaća stručna javnost vidi kao potencijalo rešenje da se nadomesti

nedostatak radnika kod nas, ali i otvoriti mogućnosti za zapošljavanje državljana naše zemlje u okviru Otvorenog Balkana.

Manjak radnika naše kompanije su prošle godine nadoknadile uvozom 52.184 radnika iz inostranstva koji su dobili radne dozvole.

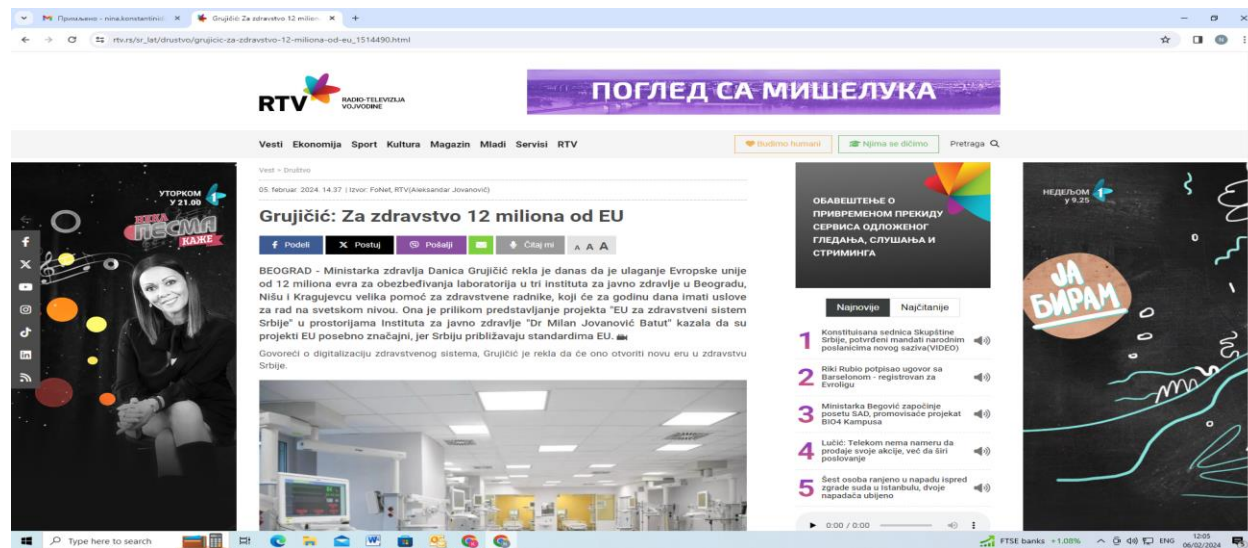
Prema podacima NSZ, najveći broj stranih radnika u 2021. godini došao je iz NR Kine, Turske, Ruske Federacije, Indije i Ukrajine.

Takođe, u 2022. godini najveći broj radnika došao je iz Kine, Turske, Rusije, Indije, Kube, Makedonije i Ukrajine. I u 2023. godini najveći broj dozvola izdat je državljanima Kine, Turske, Ruske Federacije, Indije, Kube, Nepala i Šri Lanke.

„Veliki broj stranih radnika u prethodnim godinama angažovan je u oblasti građevinarstva. Radi se o različitim profilima građevinskih radnika: zidarima, armiračima, pomoćnim građevinskim radnicima, gipsarima.

Pored toga veliki broj dozvola izdat je još i variocima, ali i IT stručnjacima iz različitih oblasti IT delatnosti.

Osim toga stranaci su angažovani i kao pomoćni radnici u različitim granama privrede, kao i u uslužnim delatnostima, u ugostiteljstvu i hotelijerstvu“, navodi se u odgovoru NSZ.

Grujičić: Za zdravstvo 12 miliona od EU

BEOGRAD - Ministarka zdravlja Danica Grujičić rekla je danas da je ulaganje Evropske unije od 12 miliona evra za obezbeđivanja laboratorija u tri instituta za javno zdravlje u Beogradu, Nišu i Kragujevcu velika pomoć za zdravstvene radnike, koji će za godinu dana imati uslove za rad na svetskom nivou. Ona je prilikom predstavljanje

projekta "EU za zdravstveni sistem Srbije" u prostorijama Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut" kazala da su projekti EU posebno značajni, jer Srbiju približavaju standardima EU. video icon

Govoreći o digitalizaciju zdravstvenog sistema, Grujičić je rekla da će ono otvoriti novu eru u zdravstvu Srbije.

Šef Delegacije EU u Srbiji Emanuel Žiofre rekao je da je donacija od 12 miliona evra namenjena unapređenju otpornosti i spremnosti zdravstvenog sistema u Srbiji za odgovor na pretnje po javno zdravlje, u skladu sa EU i međunarodnim standardima, kako bi se sačuvalo zdravlje građana Srbije.

On je objasnio da će tim sredstvima biti rekonstruisano 35 referentnih mikrobioloških laboratorija u institutima za javno zdravlje u Beogradu, Nišu i Kragujevcu.

Direktorka Instituta za javno zdravlje "Milan Jovanović Batut" Verica Jovanović navela je da će ta zdravstvena ustanova, uz donacije EU, biti brža i da će biti lider u oblastima koje zahtevaju referentne laboratorije.

Ministarka za evropske integracije Tanja Mišćević kazala je da je uloga njenog ministarstva da "prevede" potrebe zdravstva u Srbiji u ono što je opšti okvir pregovora sa EU kako bi došli do sredstava EU.

Perić i Todić: Srbija podiže svest o problemima osoba sa retkim bolestima

BEOGRAD - Procene su da u Srbiji od retkih bolesti boluje oko 500.000 građana, uglavnom dece, a najčešća je cistična fibroza (CF) za koju je, jedini lek transplantacija pluća zbog čega je važno da se Udruženja pacijenata udruže kako bi podigli svest i o retkim bolestima i o doniranju organa, rekli su danas Milica Perić i Mladen Todić ispred Saveza "Cistična fibroza Zajedno".

Kako su za Tanjug objasnili, na ideju se došlo jer dva udruženja - "Cistična fibroza Srbija", koja okuplja pacijente obbolele od retkih bolesti i "Zajedno za novi život", koje okuplja pacijente koji čekaju na novi organ, zajedno imaju jedan cilj a to je da što više pacijenata dobije novu šansu za život.

"CF Srbija i Udruženje pacijenata 'Zajedno za novi život' zajedničkim delovanjem kroz 'Savez Cistična fibroza Zajedno' žele da podignu svest o značaju doniranja organa i pomaganja osobama obolelim od retkih bolesti", odnosno, da priču o tome podignemo na viši nivo", kazao je Mladen Todić.

Ističe da je neopohodno da udruženja koja okupljaju pacijente rade zajedno, kako bi doprineli boljim uslovima, boljem zdravstvenom stanju, ali i boljem društveno - socijalnom statusu pacijenata.

"Želimo da doprinesemo tome da osobe sa retkim bolestima čije je jedine izlečenje transplantacija organa dođu što pre do toga i da doniranje organa u Srbiji više ne bude misaona imenica", poručio je Todić.

U toku su i prijave za pomoć države pacijentima ili porodicama pacijenata sa retkim bolestima, a u pitanju su tri vrste vaučera - jednokratna pomoć od 25.000 dinara, vaučer za kupovinu lekova i medicinskih sredstava iznosi 35.000 dinara i za rehabilitaciju u banjama 50.000 dinara.

"Svi koji imaju retku bolest suočavaju se sa jednom neizvesnom sudbinom i tu se stvara psihološki momenat straha. Naporima koje država ulaže u pomoć obolelima od retkih bolesti i njihovim porodicama, pruža se osećaj da njihovo stanje neko razume i da u svojoj borbi nisu sami. Tu je i ova pomoć u vidu vaučera i jednokratne pomoći, a svi koji imaju dijagnostikovanu neku retku bolest i nalaze se u Registru retkih bolesti u Institutu Batut mogu da se prijave", objasnila je Milica Perić.

Kada je reč o cističnoj fibrozi, u pitanju je genetska multisistemska bolest koja zahvata pluća, pankreas, jetru i sve žlezde sa unutrašnjim lučenjem, kaže Perić i podseća da je u Srbiji dostupna najsavremenija terapija za lečenje te bolesti "trikafta".

"To je magičan lek, jer danas popijete i sutra nemate smptome CF i vremenom dolazi do regeneracije organa. Međutim, postoje i oni koji nemaju po određenim mutacijama mogućnost da dobiju lek "trikafta" i njima je jedini lek transplantacija pluća. Tu vidimo značaj našeg Saveza "CF Zajedno", da podižemo svest o tome i doprinesemo da oni dobiju svoju šansu za život", poručila je Perić.

Govoreći o položaju osoba sa retkim bolestima, Perić ukazuje na to da su one prepoznate od 2012. godine, te da se od tada neprekidno unapređuje položaj tih pacijenata, kao i dijagnostika i lečenje.

"Tada se, 2012. godine po prvi put oformila komisija i budžet za lečenje rektih bolesti i sa lečenjem je krenulo osam pacijenata. Danas imamo 693 pacijenta sa nekom retkom bolešću, koji se leče iz tog budžeta. Sve te inovativne terapije su jako skupe i država izdvaja ogromna sredstva, budžet za ovu godinu je 7.8 milijardi. U svemu tome imamo veliku podršku direktorke RFZO-a Sanje Radojević Škodrić, koja otvara sva ta, čini se, nemoguća vrata", kazala je Perić.

Podsetila je da su najavljena značajna ulaganja u inovativne terapije za lečenje retkih bolesti.

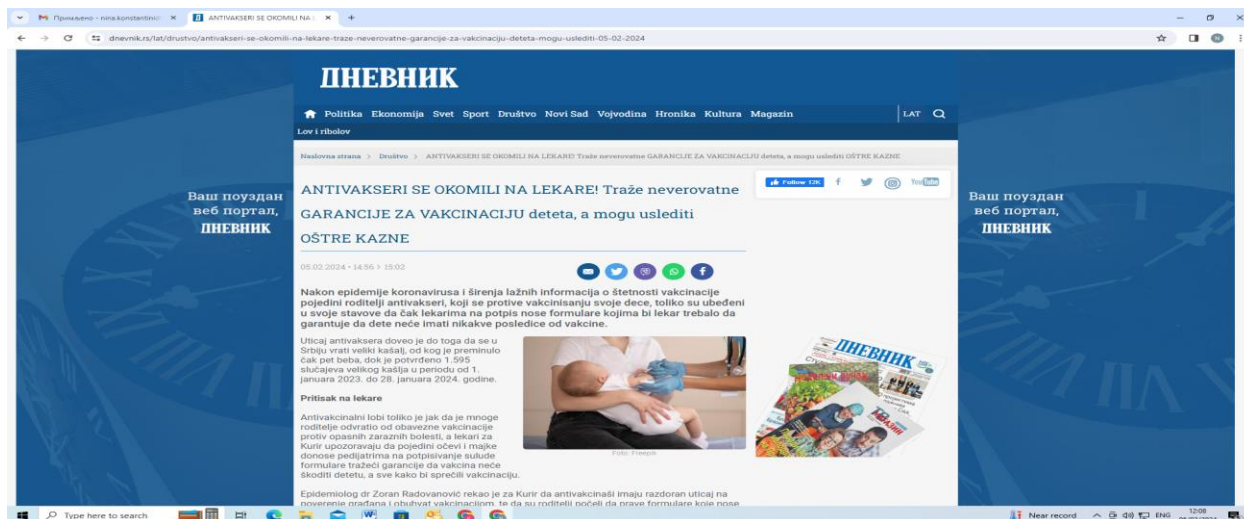
"Gde god u Evropi da se lečite, vi morate da izdvojite nekoliko hiljada evra da platite, a kod nas je besplatna i imamo sve najsavremenije terapije", rekla je ona.

Iako država pomaže i uvodi inovativne terapije, lek za pojedine pacijente ipak je nečija humanost, kaže Todić i ukazuje na značaj edukacije, kada je reč o doniranju organa.

"Prošla godina je bila bolja nego sve prethodne zajedno kada je reč o transplantaciji u Srbiji. Prema zvaničnim podacima imali smo 13 donora, a 32 kadaverične transplantacije. I to je nedovoljno da se oni najugroženiji sa liste čekanja spasu. Jako nam je bitno da nastavimo sa kampanjom "Još si mi trag", gde se promovišu pozitivni primeri

transplantacije organa. Bitna nam je podrška Srpske pravoslavne crkve koja ni dan danas nema stav po pitanju doniranja organa, jer mnogi ljudi u trenutku najvećeg bola, kada gube nekog svog a razmišljaju da li da doniraju njegove organe, vrlo često pitaju svog duhovnika za savet", zaključio je Todić.

ДНЕВНИК

ANTIVAKSERI SE OKOMILI NA LEKARE! Traže neverovatne GARANCIJE ZA VAKVINACIJU deteta, a mogu uslediti OŠTRE KAZNE

Nakon epidemije koronavirusa i širenja lažnih informacija o štetnosti vakcinacije pojedini roditelji antivakseri, koji se protive vakcinisanju svoje dece, toliko su ubeđeni u svoje stavove da čak lekarima na potpis nose formulare kojima bi lekar trebalo da garantuje da dete neće imati nikakve posledice od vakcine.

Uticaj antivaksera doveo je do toga da se u Srbiju vrati veliki kašalj, od kog je preminulo čak pet beba, dok je potvrđeno 1.595 slučajeva velikog kašlja u periodu od 1. januara 2023. do 28. januara 2024. godine.

Pritisak na lekare

Antivakcinalni lobi toliko je jak da je mnoge roditelje odvratio od obavezne vakcinacije protiv opasnih zaraznih bolesti, a lekari za Kurir upozoravaju da pojedini očevi i majke donose pedijatrima na potpisivanje sulude formulare tražeći garancije da vakcina neće škoditi detetu, a sve kako bi sprečili vakcinaciju.

Epidemiolog dr Zoran Radovanović rekao je za Kurir da antivakcinaši imaju razdoran uticaj na poverenje građana i obuhvat vakcinacijom, te da su roditelji počeli da prave formulare koje nose pedijatrima na potpis.

- Oni uslovljavaju pedijatre da potpisuju te formulare na kojima pedijatar garantuje da se detetu neće desiti ništa negativno od vakcine i da vakcina nema štetnih sastojaka! Pedijatar ne može davati takve izjave, on vrši svoju dužnost, a roditelj je taj koji je odgovoran ako odbije da vakciniše dete. Stvar je u tome da vakcina sprečava ogroman broj smrtnih slučajeva, jasno je da se kod nekog može desiti alergijska reakcija, ali vi vakcinom spasete milion ljudi, a 10 njih dobije tešku alergijsku reakciju - napominje dr Radovanović.

On ističe da roditelji ne bi smeli da tako nešto rade i navode lekare da takve izjave potpisuju.

- Lekar je dužan da prijavi takve roditelje sudiji za prekršaje. Problem je što je to jako stresno i to je u neku ruku i sukob s roditeljima. Dešava se da, kad pošalju prijavu, ona završi u fioci, često sudije za prekršaje ne preduzimaju ništa i takvi roditelji likuju, a i ako ih kazne, to su kazne ispod zakonskog minimuma. Minimalna kazna je 30.000 dinara, ako i nakon toga roditelj ne vakciniše dete, sledi kazna od 150.000 dinara, a ako i dalje odbija da vakciniše dete, pedijatar obaveštava Centar za socijalni rad zbog zanemarivanja deteta - objašnjava dr Radovanović.

Da roditelji nose formulare pedijatrima, potvrdio je i pedijatar dr Saša Milićević, koji sa takvim roditeljima nije imao iskustva, ali neke njegove kolege jesu.

- To su neki papiri gde lekar mora da potvrdi da se detetu neće desiti ništa od vakcine, što je besmisleno, jer, znate, vakcina, kao i svaki drugi lek, može da izazove reakciju u vidu temperature, crvenila ili ospe. Mi lekari postupamo po preporukama SZO i Lekarske komore Srbije, i pridržavamo se kalendara imunizacije - napominje dr Milićević.

Kaže i da su retki lekari koji potpišu taj formular, kao i da je s tim počelo tokom kovida, kada je lobi antivakcinaša znatno ojačao.

- Vakcina je jedina zaštita protiv mnogih bolesti, kao što je i veliki kašalj. Našli smo se u ovakvoj situaciji sada, imali smo i epidemiju morbila i sada velikog kašlja jer je antivakcinaški lobi jak, i to predstavlja veliki problem jer opada obuhvat imunizacije i revakcinacije i javljaju nam se epidemije bolesti koje ne bi trebalo da budu aktuelne - naglašava sagovornik.